

Paragraaf 4.1: De inrichting van een wijk.

Je eigen omgeving.

Je **eigen omgeving** is het gebied rond je eigen huis waar je (bijna) dagelijks komt. Het bestaat vaak uit huizen, **voorzieningen** (kenmerk: alle bewoners kunnen er in/ het gebruiken) of parkjes/speelplekken. Een **wijk** is een deel van een dorp of stad. De grootte en hoe het eruit ziet verschilt. Een wijk bestaat ook uit meer **buurten**, vaak een paar straten.

Zoom in: Soestdijk -> woonwijk in Soest.

De **inrichting** van Soestdijk. De groei van Soestdijk begon toen er een spoorweg werd aangelegd van Utrecht naar Baarn. Tussen 1900 en 1975 werden er in soestdijk veel **eengezinswoningen** gebouwd. Dat is een huis bedoeld voor 1 gezin, je kan er ook in je eentje of met zijn tweeën wonen. In Soestdijk staan veel vrijstaande en een-onder-een-kapwoningen.

Eengezinswoningen hebben vaak 1, 2, of 3 verdiepingen, dat heet **laagbouw**. Woningen waaronder- en/of boven andere mensen wonen of werken, heten **meergezinswoningen**. In Soestdijk vooral **koopwoningen**: de bewoner is eigenaar van de woning. Bij een **huurwoning** huurt de bewoner het huis van de eigenaar, vaak een woningbouwvereniging die huizen bouwt om te verhuren.

Zoom in: Soest, 45.000 inwoners - Utrecht.

Vroeger bestond de bebouwing van Soest uit een oude **dorpskern** en boerderijen rond de Eng. Oudere wijken liggen in Soestdijk en Soest-zuid. De wijk Soesterveen is nieuwbouw, na 1965 gebouwd. Zelfstandige woningen in een gebouw met 4 of meer verdiepingen heet **hoogbouw**. Een bedrijventerrein is een speciaal aangelegde wijk voor kantoren, showrooms, garages en andere bedrijven.

Paragraaf 4.2: De Kinkerbuurt: inrichting en bewoners.

Inrichting van de Kinkerbuurt.

Amsterdam staat bekend om zijn grachten met zeventiende-eeuwse huizen. Die liggen in het centrum van de stad, de **binnenstad**. Daarbuiten ligt een ring van **oude woonwijken** die tussen 1870 en 1920 zijn gebouwd. Waaronder de kinkerbuurt. Aan het eind van de 19e eeuw groeide Amsterdam snel en moesten er snel veel huizen worden gebouwd. In de nieuwe buurt de Kinkerbuurt ontstond de **inrichting** uit woonblokken van vijf verdiepingen (**hoogbouw**). Ze stonden dicht op elkaar, er was een hoge **woningdichtheid**. De huizen waren klein en slecht gebouwd en moesten verbeterd worden, sommige zelfs afgebroken. Op die plekken werden nieuwe gebouwd. Dat heet **sloop en nieuwbouw**. Een opknappbeurt heet **renovatie**. Op sommige plekken zijn alle huizen afgebroken en herinnert niks meer aan de oude kinkerbuurt. De huizen staan meer uit elkaar, er zijn speelveldjes en open ruimtes. Het vernieuwen van woonwijken in een stad nem je **stedelijke vernieuwing**.

Bewoners in de Kinkerbuurt.

In de Kinkerbuurt wonen 10.000 mensen en neemt toe door **natuurlijke bevolkingsgroei**. Er worden meer kinderen geboren dan dat er mensen dood gaan. Een andere oorzaak is verhuizingen. Er vestigen meer mensen dan dat er weggaan. Het gaat niet alleen om de hoeveelheid bewoners, maar ook *wie* er daadwerkelijk wonen: samenstelling van de bevolking. Een huishouden bestaat uit 1 of meer mensen die in hetzelfde huis wonen. In de Kinkerbuurt wonen meer mensen alleen dan samen. Gemiddeld wonen er 1,5 mensen in een huis. Dat heet de **woningbezetting**. De samenstelling naar leeftijdsgroepen noem je leeftijdsopbouw, in de Kinkerbuurt zijn de meeste mensen tussen de 20 en 40 jaar. Bijna de helft van de bevolking zijn buitenlands. **Allochtonen** genoemd. Mensen waarvan 1 of beide ouders in het buitenland geboren zijn. Als ze uit een ander cultuurgebied komen dan het Westen zijn het **niet-westerse allochtonen**. Amsterdam is een **multiculturele samenleving**.

Paragraaf 4.3: Stad of platteland?

Het dorp Beesd -> 3.000 inwoners, ligt aan rivier Linge in Betuwe (30 km ten zuiden van Utrecht).

Vroeger was in Beesd bijna iedereen boer, nu is er weinig werk in de landbouw. Boerderijen zijn omgebouwd tot huizen, er wonen vaak mensen die zijn verhuisd vanuit een stad. Er zijn nieuwe woonwijken gebouwd. Bewoners werken vaak in een stad. Als je van een woonplaats naar een andere woonplaats verhuisd, is dat **migratie**. Beesd ligt op het **platteland**, een gebied met weinig bebouwing en veel open ruimte (ander woord: **landelijk gebied**). De meeste ruimte in de omgeving van Beesd is landbouw. Er zijn ook natuurgebieden. Voor **recreatie** zijn er voorzieningen. Een kenmerk van een **landelijk gebied** is dat er weinig voorzieningen zijn.

Verstedelijking rond Utrecht.

Veel dorpen rondom Utrecht zijn sterk gegroeid, waaronder Beesd. De groei van dorpen op het platteland door migratie heet suburbanisatie. Een stad met eraa vast gegroeide dorpen en voorsteden heet een **agglomeratie**. De steden rondom Utrecht hebben veel contact met de **centrale stad** Utrecht (werk, familie, uitgaan). Andersom ook. Er zijn veel verbindingen tussen alle steden/dorpen rondom Utrecht. Deze vormen het **stadsgewest** Utrecht.

Stedelijke gebieden.

Stadsgewesten in Nederland liggen vaak dicht bij elkaar, weinig open ruimte ertussen. Stadsgewesten die bijna aan elkaar zijn vastgegroeid, vormen een **stedelijk gebied**. Het grootste stedelijk gebied is de **Randstad**, bestaat uit 4 grote steden: Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Utrecht met dorpen ertussen. Ze vormen een ring van bijna of helemaal aan elkaar gegroeide plaatsen. De vorm van de Randstad op de kaart lijkt een beetje op een hoefijzer.

